

Santiago Rusiñol, Joaquim Mir, Llorenç Rosselló, etc., derivà cap a l'interès pels artistes més contemporanis, com Pablo Picasso, de qui col·leccionà nombroses ceràmiques, Elmyr de Hory, Roberto Matta, Anthony Caro, Eduardo Chillida, Pablo Serrano, Arnaldo Pomodoro, Nikki de Saint Phalle, Franco Monti, Aligi Sassu, entre d'altres. També va tenir una gran importància la seva tasca de promoció d'artistes més joves de les illes, o que hi estaren vinculats en el moment emergent de la seva carrera, a l'obra gràfica dels quals donà suport i en feu difusió de l'obra.

Dates de l'exposició: 08/03/2019 - 13/10/2019

Horaris del museu:

Dimarts a dissabte 10 a 20h

Diumenge de 10 a 15h

Dilluns tancat

ESBALUARD | museu d'art modern
i contemporani de palma

Fundació d'Art Serra

Plaça Porta Santa Catalina, 10-07012 Palma T +34 971 908 200 museu@esbaluard.org www.esbaluard.org

Català

Nova museografia Sala 1: Pere A. Serra. La Col·lecció, entre el paisatge i l'abstracció

En el seu quinzè aniversari, Es Baluard proposa una nova museografia a partir de la tasca d'activació, investigació i promoció de l'art del principal impulsor del museu, Pere A. Serra (Sóller, Mallorca, 1928 - Palma, 2018).

Prenent com a referència el llibre *Memòries d'un museu*, on apareixen les obres més destacades que la Fundació d'Art Serra va dipositar a Es Baluard, l'àrea artística i la direcció han vinculat l'anàlisi de les obres de la Col·lecció a una selecció de les més representatives. Els tres conceptes que permeten ordenar el fil conductor d'aquesta nova museografia parteixen de tres focus d'interès com a grans àrees sobre les quals es delimiten temes i estils: els paisatges, les figures i l'abstracció.

Torrent de Pareis, Mallorca de Joaquim Mir, és un quadre essencial per poder iniciar l'anàlisi del que ha representat la pintura de paisatge a Mallorca. Altres peces clau, com les realitzades per Antoni Gelabert, Santiago Rusiñol, Hermen Anglada-Camarasa, Joaquín Sorolla o Sebastià Junyer Vidal, ens serveixen com a punt d'inflexió per parlar-ne i ens permeten entendre un Miró incipient que recrea el seu *Paysage de Mont-roig* el 1916. Portes a l'abstracció que podem observar, així mateix, en el grup d'obres següent, com la destacada *Haven Palma* de Leo Gestel o *Escena de la Guerra Civil Española* de Wifredo Lam. Aquest ser a mig camí entre les pràctiques que començaven a experimentar amb la forma i la línia en síntesi, s'aprecia també en diferents quadres que en presenten la hibridació. Però res hi ha més concret que les recreacions d'estils de vida propers al context d'època mallorquí, com reflecteixen *Molinar amb gent* de Ricard Anckermann o *Esperant els nuvis* de Pilar Montaner de Sureda. Figures humanes que en evolució d'estils i èpoques diferents, segons explica

la història de l'art, es reflecteixen en la selecció d'obres corresponent a Fernand Léger, Georg Baselitz, Pablo Picasso i Maria Carbonero. Aquesta darrera, una pintora palmesana que pertany a la jove generació de creadors que destacaren a finals dels anys vuitanta i primers noranta, i als quals el Sr. Serra donà molt de suport. Tots aquests artistes -Amador, Joan Bennàssar, Rafa Forteza, Menéndez Rojas, Pep Canyelles, Teresa Matas, Josep M. Alcover, entre d'altres- queden representats amb les peces de Ramon Canet i Maria Carbonero. I ja al·ludint els nous rumbs que prenen les pràctiques pictòriques experimentals, de les quals el gran amic del col·leccionista, el pintor Juli Ramis, en revela a les seves obres una àmplia gamma, podem trobar a la sala obres d'artistes internacionals com ara Elmyr de Hory, André Masson, Roberto Matta, Hans Hartung o Rebecca Horn, però sobretot dels espanyols María Blanchard, Antoni Tàpies, Manolo Millares o Josep Guinovart.

A més de tots els anteriors, completam la selecció amb una sèrie de llibres d'artista, produccions significatives d'un temps en què, a més, l'obra en paper va permetre contribuir a la difusió d'artistes del context local.

Pere A. Serra és un dels referents en la premsa de les Illes Balears i va ser un escriptor regular sobre cultura. Va estar sempre vinculat al món de l'art, la seva gran passió, com a col·leccionista, però també com a investigador, mecenes i impulsor de centres artístics.

Els seus textos versen fonamentalment sobre els artistes que admirava i amb els quals es relacionava assíduament, en un període en què Mallorca era un dels epicentres culturals més atractius d'Europa, a més, va escriure un gran nombre de textos de presentació per a catàlegs d'aquests artistes que coneixia i freqüentava. Tot això plegat el va incentivar a col·leccionar des de la proximitat, però també en la cerca d'obres especials de pintors l'estil dels quals l'atreia.

Fundà l'editorial Atlante, el 1953, contribuí a la catalogació de l'obra del pintor Hermen Anglada-Camarasa i edità *El vol de l'alosa*, de Joan Miró, el 1973, obra il·lustrada amb 21 dibuixos originals i 19 poemes d'autors mallorquins.

Posà en marxa la publicació d'obres tan importants com la *Gran Enciclopèdia de Mallorca* (25 vol.), la *Gran Enciclopèdia de la Pintura i l'Escultura a les Balears* (4 vol.) i la traducció al català de *Die Balearen (Les Balears descrites per la paraula i la imatge)* de l'arxiduc Lluís Salvador.

Amic personal de Joan Miró, el 1978 va promoure els actes d'homenatge del 85 aniversari de l'artista, com ara una exposició antològica de l'artista a la Llotja de Palma, inaugurada pels reis d'Espanya, i una mostra d'homenatge de 365 artistes al Casal Sollerí. Posteriorment, el 1984 i fruit d'aquesta gran amistat, va escriure *Miró y Mallorca*, que s'edità en castellà, català, anglès, francès, alemany i japonès.

Fou autor, també, d'altres publicacions, com *101 escultures a la Vall de Sóller* (1995); *101 pintors (Memòries d'una col·lecció)* (2000); *L'ombra del garrover. Escrits sobre art* (1957-2003) (2003); *Memòries d'un museu. Diàlegs en Es Baluard* (2007), i va ser coautor del llibre d'entrevistes *Díganos Vd. Algo* (1952).

Promogué la creació de diversos centres d'art a Mallorca, com ara, el 1992, el Museu d'Art Contemporani de Valldemossa, el 1997 creà el Consorci del Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma Es Baluard, que més endavant es convertí en el Museu Es Baluard. Fou president de la Fundació Tren de l'Art, proposà l'adquisició de la casa modernista de Can Prunera, a Sóller, per convertir-la en centre artístic, i la creació d'un parc d'escultures contemporànies al Port de Sóller.

Fou també patró de la Fundació Pilar i Joan Miró a Mallorca i de la Fundació Sassu de Lugano, des del 1997. Acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Sebastià (1997) i acadèmic de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando (1998), entre d'altres.

D'entre els artistes que l'interessaven, a més de Joan Miró, l'obra del qual admirava per sobre de la resta, feu també una gran amistat amb Juli Ramis, un altre artista que li interessava molt i sobre qui també va escriure. El seu interès en els artistes més tradicionals mallorquins, o que feren estada a l'illa, com Hermen Anglada-Camarasa, Antoni Gelabert,